

EXTINDEREA UE ÎN 2025 ÎN CEEA CE PRIVEȘTE LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI: OPINIA SOCIETĂȚII CIVILE

IDEILE PRINCIPALE

Președintele Comisiei Europene a anunțat anul 2025 ca termen limită pentru următoarea extindere a UE în Balcanii de Vest, candidații cei mai avansați fiind Muntenegru și Serbia. Totuși, statele membre ale UE sunt departe de a fi unite în sprijinul lor pentru această declarație. Câteva țări sprijină acest angajament și sunt pentru continuarea sprijinului economic pentru viitorul european al acestei regiuni. Cu toate acestea, **chestiunea statului de drept continuă să fie o preocupare constantă** care nu permite celor mai importante state membre să stabilească o dată concretă pentru extinderea în Balcanii de Vest. UE va trebui să găsească cu atenție echilibrul dintre dorința de a se angaja ferm cu extinderea cu Balcanii de Vest și realitatea progreselor obiectiv lente în lupta împotriva corupției din regiune, pentru a menține speranțele și presiunea de a schimba Balcanii de Vest, depășind în același timp, euroscepticismului în UE.

Conform a 26% din populație, nivelurile de corupție din Balcanii de Vest rămân la un nivel ridicat, deși, drept urmare a eforturilor locale și ale Uniunii, s-a înregistrat un declin constant. Progresul este lent și inconsecvent. Nu este neobișnuit pentru regiune ca succesele realizate în anumite momente în direcția bunei guvernări să fie urmate de un regres. În special, în perioada 2014 - 2016, presiunea corupției - principalul indicator cantitativ al nivelurilor corupției din regiune, se înrăutățește din nou în unele țări, iar îmbunătățirea generală în regiune este minimă. Potrivit publicației "Raport privind economia ascunsă" realizată de rețeaua „Inițiativa pentru dezvoltare și integritate în Europa de Sud-Est” (SELDI, Hidden Economy Survey) și, potrivit altor surse, **economia ascunsă ocupă între un sfert și o treime** din economiile din ESE.

Prin urmare, **creșterea deja planificată a sprijinului UE pentru Balcanii de Vest** ar trebui să fie completată de o activitate anticorupție mai intensă și mai coordonată, care să se concentreze nu numai pe asistența tehnică prin contracte de prestări de servicii, **ci și pe acordarea și sprijinirea inițiativelor autentice centrate pe anticorupție ale societății civile**. O astfel de intervenție pozitivă ar putea juca un rol decisiv nu numai în succesul inițiativelor anticorupție, ci și în îmbunătățirea guvernantei economice și a funcționării pieței forței de muncă. Prin urmare, nu este surprinzător faptul că principalele probleme de îngrijorare ridicate de populația ESE în studiul barometrului Balcanic 2017 sunt șomajul (67%), situația economică (46%) și corupția (32%).

În 2018, Comisia Europeană urmează să prezinte o **Strategie consolidată de extindere** și un nou Mecanism de monitorizare a progresului. Scopul va fi, în cadrul acestei runde de extindere, creșterea eficienței sprijinului suplimentar promovat de statele membre ale UE pentru Balcanii de Vest și asigurarea unei mai bune funcționări a sistemului de condiții impus de UE, în special în ceea ce privește statul de drept. Se așteaptă ca viitoarele două președinții UE din regiune - Bulgaria și Austria - să ofere o fereastră de oportunitate **pentru a discuta despre aderare**. În același timp, bugetul UE pentru următorul cadru financiar (2020-2027) ar oferi indicații suplimentare cu privire la dacă și cum ar avea loc o astfel de extindere.

Elitele politice locale din Balcanii de Vest au **au dat de înțeles că preferă extinderea rapidă cu mai puține condiții**, inclusiv în domeniul statului de drept și lupta împotriva corupției. Într-o serie de declarații publice la sfârșitul anului 2017, liderii politici din toate țările din Balcanii de Vest și-au exprimat îngrijorarea **cu privire la standardele "duble" sau "mai stricte"** asupra țărilor lor decât la etapele anterioare de extindere. Aceștia au subliniat, de asemenea, riscul alegerii unui alt model, cum ar fi China, Rusia sau Turcia, dacă nu există o cale clară pentru aderarea la UE. Acest lucru arată atât lipsa voinței de a-și asuma responsabilitatea pentru orientarea strategică a țărilor lor, cât și **instabilitatea instituțiilor** care pot fi cu ușurință cucerite și înconjurate de interese private, inclusiv străine.

Balcanii de Vest trebuie să se angajeze într-o cooperare regională mult mai profundă și mai amplă, pentru a ajuta la justificarea și menținerea impulsului pentru acordarea unui sprijin european mai mare. Guvernele vor trebui să demonstreze fără echivoc că s-au obținut progrese concrete și rezultate tangibile în domeniul combaterii corupției, bunei guvernări și statului de drept, pentru a avea acces și să fie capabil să utilizeze în mod eficient sprijinul sporit al UE. Acest lucru poate fi realizat numai prin acțiuni ferme, diseminate prin intermediul unor **platforme de cooperare incluzive**, care reunesc guvernele naționale, inițiativele regionale, actorii din Europa și organizațiile societății civile.

Buna guvernare și lupta împotriva corupției sunt și ar trebui să rămână priorități centrale pentru toate domeniile de reformă pentru a asigura o dezvoltare economică stabilă în regiune. În special introducerea unor mecanisme credibile de combatere a corupției la cele mai înalte eșaloane ale puterii, alături de asistență tehnică, pentru a reduce corupția administrativă sistemică.

Participarea societății civile continuă să fie esențială pentru atingerea durabilității progresului anticorupție. Principiile inițiativelor locale, finanțarea specifică și acțiunile independente ale societății civile trebuie să fie mai credibile în principalele inițiative naționale, regionale și europene pentru dezvoltarea și integrarea Balcanilor de Vest.

Fiind liderul schimbării în regiune, UE **trebuie să creeze instrumente politice mai bine adaptate condițiilor specifice și să lucreze în mod direct cu grupurile locale ale societății civile** pentru a combate eficient corupția. Aceasta necesită **reinviorearea inițiativelor regionale**. Mai multe astfel de inițiative, cum ar fi Inițiativa regională de combatere a corupției (IRCC) și Consiliul de Cooperare Regională (CCR), care oferă o bună platformă pentru dezvoltare și cooperare, vor trebui să fie consolidate, extinse și modelul lor diseminat mai larg.

Pe lângă îmbunătățirea capacității tehnice și restructurarea cadrelor administrative, UE ar trebui să se concentreze pe o **mai mare implicare și o interacțiune la nivel politic**. Generarea unei voințe politice solide în regiune trebuie să înceapă cu o mai bună coordonare a agendei numeroaselor părți interesate în procesul de aderare din partea UE, inclusiv Direcțiile Generale ale Comisiei Europene, delegațiile locale ale UE, Serviciul European de Externe, miniștrii de externe ai statelor membre, grupurile partidelor politice la nivelul Uniunii Europene și al Parlamentului European, **care să se înțeleagă asupra unui cadru general pentru o bună gestionare în vederea integrării regiunii în UE**.

Condamnarea corupției la nivel înalt este singura modalitate de a da un semnal puternic și imediat că nu va exista nici o toleranță față de corupție în Balcanii de Vest. Este clar că acesta este un preț politic foarte ridicat, care este solicitat de cei care probabil se vor așeza la masa de negocieri. Prin urmare, este esențial ca UE **să nu slăbească presiunea politică**, insistând în același timp asupra eforturilor în direcția separării puterilor, democratizării și demonopolizării Balcanilor de Vest.

Mai mult, **eforturile anticorupție ar trebui să se concentreze asupra detaliilor la nivelul organizațiilor publice** pentru a vedea care este calitatea punerii în aplicare a numeroaselor politici și planuri anticorupție adoptate oficial și pentru a elimina lacunele în implementarea și eficiența acestora.

Această luptă pentru o bună guvernare are loc prin asigurarea unei evaluări independente, a unei cooperări eficiente, a unei performanțe mai bune în activitatea instituțiilor și, cel mai important, a obținerii unor rezultate concrete în lupta împotriva corupției. **Un mecanism independent de monitorizare a corupției și anticorupție trebuie instituit la nivel național și regional**, pentru a furniza date și analize fiabile și pentru a integra atât diagnosticul corupției, cât și evaluarea politicii anticorupție. Mecanismul ar trebui pus în aplicare prin intermediul organizațiilor și rețelelor naționale și/sau regionale ale societății civile, independente de guvernele naționale.

Supported by

This website is funded by the European Union. A project implemented by a consortium led by the Macedonian Center for International Cooperation.

Navigation

[History](#)
[Events and News](#)
[Publications](#)
[News from Partners](#)
[Multimedia](#)
[Resources](#)
[Quotable](#)
[Charticle](#)

Executive Secretariat

Macedonian Center for International Cooperation
PO Box 55 st. "Nikola Parapunov" bb
Skopje, Macedonia
Tel: +389 2 3065 381
Fax: +389 2 3065 298

Knowledge and Outreach

Center for the Study of Democracy
5 Alexander Zhendov Str.
1113 Sofia, Bulgaria
Tel: +359 2 971 3000
Fax: +359 2 971 2233
Email: seldi@online.bg

Stay Updated

Full name:

Institution/Organization:

Country:

Your E-mail*: